

ת"פ 4411/06/13 - מדינת ישראל נגד עדיסאן פארס

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 4411-06-13 מדינת ישראל נ' פארס

בפני כב' השופט אלון אינפלד

בעניין: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד מיטל אולק- אמויאל, פמ"ד

המאשימה

נגד

עדיסאן פארס

ע"י ב"כ עו"ד אחמד ותד

הנאשם

גמר דין

רקע עובדתי

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן המייחס לו **מעשי פזיזות ורשלנות**, עבירה לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").
2. אלה הן בתמצית העובדות בהן הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן: בתאריך 27.5.13 נהג הנאשם ברכבו מסוג "טיוטה לנד קרוזר" לכיוון כביש הגישה ליישוב "עזוז". בהגיעו לכניסה ליישוב, **נכנס הנאשם לכביש צר, הנעדר שוליים, כשלאורכו פרושים פסי האטה תוך שהוא נוהג במהירות גבוהה.**
3. עוד נטען, כי באותה העת עמד המתלונן, המתגורר בבית הראשון בכניסה ליישוב, ביחד עם שני חבריו בסמוך לכניסה לבית. בו בעת גם בתו הפעוטה של המתלונן עמדה במרחק של 10 מטרים ממנו על שולי הכביש. המתלונן, אשר הבחין בנאשם שנהג במהירות גבוהה, נעמד במרכז הכביש ונופף בידיו לנאשם על מנת למנוע ממנו לפגוע בפעוטה אשר עמדה בשולי הכביש. **אולם, הנאשם הגביר את מהירות נסיעתו, עד כי הגיע עד כמה מטרים ספורים לקרבת המתלונן, ולאחר מכן המשיך בנסיעה מהירה מאוד לאורך הכביש ויצא מהיישוב.**
4. בשלב הצגת הסדר הטיעון בפני בית המשפט הנאשם הודה במיוחס לו, תוך הבעת הסתייגות מכך שלא ראה את הפעוטה ומכך שלא הבין, כי סימון המתלונן באמצעות הנפת ידיו נועד להזהירו ולגרום לו להאט את מהירות הנסיעה מחמת גרימת סכנה. לדברי הנאשם, הבחין כי מישהו מסמן בידיו לעברו, אך הניח כי הדבר נעשה לצורך בקשת "טרמפ". התובעת הודיעה כי המדינה לא תחלוק על טענה זו, בדבר טעות במצב הדברים, והכרעת הדין ניתנה על בסיס כתב האישום המתוקן בכפוף לאמור לעיל.

עמדת שירות המבחן

עמוד 1

5. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם כבן 23, נשוי ואב לשני ילדים, סיים ארבע שנות לימוד בלבד, נוכח קשיים כלכליים קשים שפקדו את המשפחה אשר אילצו אותו לעזוב את לימודיו. כבר מגיל צעיר גילה יכולות טכניות ונעזר בכך כדי להתפרנס ולסייע למשפחתו. גם בהתבגרו המשיך לעבוד עד גיוסו לצבא, בין היתר בתחום החקלאות.
6. בהיותו בגיל 18 התגייס לצבא וביצע שירות סדיר מלא בתפקיד לוחם וגשש וזכה להמלצות חיוביות ממפקדיו. חווית השירות הצבאי הגבירה אצל הנאשם את תחושת הערך העצמית בעיני עצמו ובעיני סביבתו. עם שחרורו מצה"ל ציפה למצוא עבודה בתחום האבטחה, בעקבות העובדה שהוא נושא רישיון נשק. משלא מצא עבודה בתחום זה, היה מובטל זמן מה וכאמור מזה כחודשיים הוא עובד בחברה בתחום החקלאות.
7. הנאשם סיפר לשירות המבחן כי עבר את העבירה על רקע מצוקה תעסוקתית ותסכול, אליהם נקלע, כאשר נסיעתו למצוא מקום עבודה חדש בכלא "קציעות", לא נשאה פרי. הוא הביע חרטה על מעשיו וניכר כי הוא מתקשה להתמודד עם העובדה שהוא מעורב בפלילים וזאת לראשונה בחייו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל מערכת ערכים תקינה, ושאיפות לניהול אורח חיים נורמטיבי, וזאת למרות שגדל בסביבה שאינה פשוטה ובמשפחה בה האב היה מכור לסמים. עוד התרשם, כי עם שחרורו מהצבא רקם ציפיה להשתלב בתעסוקה, ונוכח תחושת האכזבה כי הדבר לא צלח פעל בפזיזות ומבלי לשקול את משמעות התנהגותו. **שירות המבחן העריך כי מדובר באירוע חריג בחייו של הנאשם, וההליך הפלילי מהווה עבורו גורם מרתיע ומחדד גבולות.**
8. בשל כל אלה, ונוכח היותו נעדר עבר פלילי, **המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 140 שעות.** כן המליץ על **ביטול הרשעתו** על מנת לאפשר לו לשמר את הצדדים החיוביים בחייו וכדי להימנע מפגיעה בתחום התעסוקתי על ידי האפשרות שרישיונו לא יחודש.

טיעוני הצדדים לעונש

9. ב"כ המאשימה התייחסה בטיעוניה לחומרת האירוע שבאה לידי ביטוי בסיכונים הטמונים לשלום הציבור ובטחונו בשל הנהיגה במהירות ובפזיזות כמיוחס לנאשם. בנסיבות אלה, עתרה שלא לכבד את המלצת שירות המבחן המשקפת את שיקולי השיקום, אשר לטעמה, מהווים אך מרכיב אחד מכלל שיקולי הענישה. בהתייחס לביטול הרשעת הנאשם, טענה ב"כ המאשימה, כי אין זה המקרה העומד בתנאים שהותוו על ידי הפסיקה, המהווים, בין היתר, פגיעה אנושה ובלתי מידתית בנאשם, נוכח העובדה כי עיקר עיסוקו כיום מתמקד בחקלאות.
10. עוד טענה המאשימה, כי על פי מדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים נע מתחם הענישה ההולם בין 18 ל-30 חודשי מאסר בפועל לעבירות מסוג זה. עם זאת, טענה כי עניינו של הנאשם נוטה לקולה יחסית לפסיקה שהגישה ומצדיק קביעת מתחם נמוך יותר, אשר ראוי כי ינוע **בין 8 חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר בפועל.** בסיכומו של דבר, **עתרה להשית על הנאשם עונש מאסר הנוטה לרף התחתון של המתחם, מאסר מותנה מרתיע, פסילה, פסילה על תנאי ופיצוי למתלונן.**
11. הסניגור הדגיש את התסקיר החיובי בעניינו של הנאשם, את העובדה כי הוא נעדר עבר פלילי ותעבורתי, הצליח להתבגר באופן תקין למרות הקשיים שחוה בילדותו, ואף זכה לסיים שירות צבאי למופת. עוד ציין הסניגור כי

מדובר במעידה חד פעמית של הנאשם. אירוע חריג, שנעבר על רקע תסכול בו היה שרוי באותה העת.

12. הסניגור ביקש ליתן ביטוי לעובדות המוסכמות בין הצדדים, לפיהן הנאשם לא הבחין בקטינה ולא הבין כי המתלונן מנופף בידו כדי להזהירו מלפגוע במאן דהוא. הוא ביקש להתחשב בהודאתו באשמה וליתן משקל לתסקיר החיובי בעניינו. לבסוף טען כי מתחם הענישה שהוצע על ידי המאשימה אינו מידתי **ועתר לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה, לרבות ביטול ההרשעה.**

מתחם הענישה - דין

13. בהתנהגות הנאשם טמונה פגיעה בערך המוגן של מניעת **סיכון לשלום הציבור וביטחונו**. הנאשם, שנהג ברכב במהירות ובפזיזות בכניסה ליישוב מגורים, יצר בהתנהגותו סיכון של ממש למשתמשים ברכב, להולכי הרגל ואף לרכוש. למרבה המזל, הנזק שהיה עלול להיגרם כתוצאה מנהיגת הנאשם לא התממש ואיש לא נפגע. הפזיזות שהפגין והרשלנות בנהיגה במהירות גבוהה באזור מיושב, בדרך קצרה, כאשר הוא רואה "טרמפיסט" עומד על הכביש, מגבשים עבירה חמורה, יחסית למעשי סיכון תעבורתי.

14. עם זאת, בהקשר זה יודגש, כי בהכרעת הדין שניתנה על בסיס הסכמת הצדדים נקבע כי הנאשם לא הבחין בנוכחותה של הפעוטה. המדובר בנסיבה מקלה המפחיתה מחומרת האירוע בכללותו. עוד על-פי הסכמות הצדדים נקבע כי הנאשם לא פרש את הנפת ידי המתלונן כאות אזהרה מפני גרימת סכנה אלא כדרישה ל"טרמפ". גם כאן מדובר בנסיבה עובדתית המשליכה על מודעותו של הנאשם במהלך האירוע, והינה בעלת משמעות קרדינאלית בהערכת הנסיבות הקשורות במעשה. אלמלא כך ובמצב דברים בו הנאשם היה מודע לכך שמישהו מזוהר אותו מפני פגיעה באחר, ובכל זאת העדיף להתעלם מאזהרה זו ואף האיץ, הרי שמדובר היה במעשה חמור ורשלני הראוי להתייחסות במדרג ענישה אחר לגמרי. אך לא כך הם פני הדברים.

15. מבלי להקל ראש בחומרת העבירה ובפוטנציאל ההרסני הטמון בה, יש להתייחס גם לעובדה שמדובר בעניינו במעידה רגעית בלבד ובאירוע קצר, יחסית, שנמשך אך ורק מספר שניות, זאת בניגוד לסיטואציות הנמשכות זמן רב יותר ונפרשות על טווחי נסיעה ארוכים יותר. הסיכון הוא סיכון תעבורתי ללא עבירות נוספות, ללא תכנית עבריינית וללא פגיעה בערכים מוגנים נוספים.

16. באשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירה בה הורשע הנאשם, הדבר תלוי כמובן בנסיבות של כל תקדים, בנסיבות האישיות של הנאשמים שם ובעבירות הנוספות שנכללו באירוע. ב"כ המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה, המשקפת, אף לשיטתה, התייחסות למקרים חמורים מהאירוע דנן, אם כי יש בה, לדבריה, כדי לשקף את רף הענישה בעבירה זו בבתי המשפט השונים.

17. מרבית הפסיקה שהובאה על ידי ב"כ המאשימה כוללת התייחסות לנאשמים בעלי עבר פלילי או תעבורתי, בגין מעשים שכללו עבירות נוספות מלבד העבירה של מעשי פזיזות ורשלנות, מעשים בהיקפים אחרים לגמרי, בגין נדונו לענישה של מאסר בפועל לשנה או שנתיים. כך למשל בע"פ 5691/09 **מוחמד גבארין נ' מדינת ישראל**, מיום 11.10.09 נקבע כי עונשו של המערער שנדון ל-24 חודשי מאסר בפועל בגין שורה ארוכה של עבירות, ביניהן, הפרעה לשוטר, נהיגה ללא רישיון, חבלה במזיד, הסתייעות ברכב לביצוע פשע ועוד, הינו עונש מידתי. מעשיו כוללים, בין השאר, מרדף מסוכן, פגיעה בניידת ונהיגה ללא רישיון. המדובר באירוע בקנה מידה שונה

לגמרי מעניינו של הנאשם דנן. גם בע"פ 8116/10 **מרעי אבו עמאר נ' מדינת ישראל**, מיום 10.3.11 נדחה ערעורו של מי שנדון ל-15 חודשי מאסר בפועל בגין נהיגה בפזיזות, היזק בזדון והעלבת עובד ציבור בגין מרדף מסוכן שהסתיים בתאונה ופציעת חייל. לנאשם שם עבר פלילי ותעבורתי והוא ריצה בעברו עונש מאסר בפועל. בע"פ 10476/09 **יוסף אבו סביח נ' מדינת ישראל**, מיום 21.1.10 הוקל עונש מ-24 ל-18 חודשי מאסר בפועל בגין מעשי פזיזות ורשלנות, הפרעה לשוטר, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח, אשר נעברו אגב מרדף משטרתי. המערער שם היה נעדר עבר פלילי.

18. התמונה המצטיירת מגלה כי הפסיקה שהוגשה על ידי ב"כ המאשימה מתייחסת לאירועים בקנה מידה אחר, חמור בהרבה מזה שנדון לפנינו. המדובר בשם אירועים הנוגעים לשילוב של עבירות, שיחדיו מצטרפות לאירוע חמור, שיש בו כדי ליצור סכנה ממשית לציבור. מדובר באירועים עם נופך בולט של התנהגות עבריינית מודעת (כך למשל בעבירות של היזק בזדון, הפרעה לשוטר, שימוש ברכב לביצוע פשע ועוד). הנאשמים במקרים השונים שהובאו חצו במודע את קו ההפרדה בין רשלנות תעבורתית לעבריינות זדונית, ונסחפו לסיטואציות עברייניות המעניקות לאירוע משמעות שונה לגמרי. בחלק מהמקרים מדובר בענישה שלפני תיקון 113 אשר לקחה בחשבון עבר פלילי או תעבורתי מכביד במיוחד.

19. באשר לנאשם שבפנינו הרי שהסיכון התעבורתי עומד בטהרתו ואין הוא מכיל אלמנטים עברייניים. הדופי במעשיו מתבטא בהתנהגות תעבורתית גרידא שבאה לידי ביטוי בנסיעה פזיזה ורשלנית. מעשה רע ומסוכן, אך ללא התנהגות פלילית מובהקת המלווה בזדון ברור ופגיעה מודעת במגוון ערכים. השוואת הדברים, אך בשל הסעיף המשותף כמוה כהשוואת מעשה שוד של חטיפת טלפון נייד ברחוב, למעשה שוד מזויין בבנק, מתוכנן ומתואם, בו נורו יריות ונפצעו עובדי הבנק; או השוואה בין מעשה מגונה בליטוף שיער למעשה מגונה שהוא על סף האינסוף. לפיכך, הפסיקה שהוגשה על ידי ב"כ המאשימה אינה יכולה להוות אינדיקציה בקביעת מתחם הענישה בעניינו, אף לא לגבי הרף העליון שלו. ודוק, מעשה הנאשם אכן מסוכן וחמור, אך טיעון התובעת שכיוונה תותחיה הרבה מעל המטרה, מחטיא לגמרי את טיב האירוע.

20. לאור המפורט לעיל, מדיניות הענישה, הפגיעה בערכים המוגנים, הנסיבות הקשורות בביצוע המעשה, לרבות ההסתייגויות שנקבעו בהכרעת הדין, **אני קובע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, יחל מענישה מוחשית שאינה מאסר ויגיע עד ל-8 חודשי מאסר בפועל, בצירוף רכיבים נוספים.**

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

21. זה המקום להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה. עומדות לו, לנאשם, כמה נסיבות לקולא. ראש וראשון יש להתחשב **בהודאת הנאשם** שחסכה זמן שיפוטי המהווה משאב יקר נוכח העומסים הכבדים המוטלים על בית המשפט. שנית, יש להתחשב **בעברו הנקי** של הנאשם, הן הפלילי והן התעבורתי. המדובר, במעידה ראשונה וחד פעמית המהווה אירוע חריג בהתנהלות הנאשם, כמפורט **בתסקיר שירות המבחן אשר הביע עמדה חיובית** בעניינו.

22. כן יש לייחס משקל לעובדה כי הנאשם ביצע את העבירה בהיותו בתחילת שנות העשרים לחייו. מבלי להיכנס למחלוקת של שופטי בית המשפט העליון בסוגיית "**הבגיר הצעיר**", מוסכם על הכול שהגיל הצעיר מהווה שיקול

משמעותי במסגרת שיקולי הענישה, ובמיוחד בהקשר לשאלת הענישה לעומת שיקום (ראו ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל, מיום 25.6.13 וע"פ 452/14 ניסים דבוש נ' מדינת ישראל, מיום 3.4.14).

23. המלצת שירות המבחן העלתה תמונת מצב חיובית בעניינו של הנאשם. **למרות הקשיים הרבים שחווה בילדותו המאתגרת, הצליח הנאשם לנהל אורח חיים נורמטיבי** על פי כללי התנהגות וערכים חיוביים, לרבות **שירות צבאי מוצלח, בהתנדבות**. להצלחה יפה זו, על רקע נסיבות ילדותו יש משקל מיוחד, המחייב התחשבות ביום דין. יש להעניק משקל נכבד להמלצת שירות המבחן בעניינו נוכח גילו הצעיר ונוכח הנסיבות האחרות לקולא כמפורט לעיל.

התחשבתי גם בעובדה שהנאשם היה עצור בעקבות האירוע מיום 27.5.13 עד ליום 5.6.13 ובכך כבר **נענש ענישה מוחשית במספר ימי מעצר, לראשונה בחייו**. יוצא, אפוא, כי כלל השיקולים בעניינו של הנאשם שאינם קשורים בביצוע העבירה הינם שיקולים חיוביים המציבים את הנאשם בחלקו התחתון של מתחם הענישה.

24. באשר לשאלת ההרשעה הרי שהמבחן להימנעות מהרשעה הינו החריג לכלל. שכן, משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם וראוי לחרוג מהכלל רק במקרים יוצאי דופן, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה (ראו ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337). כאמור, הנאשם דנן הינו בחור צעיר, שכל עתידו לפניו, אשר ניהל את חייו ללא רבב, למרות הקשיים שפקדו אותו בצעירותו. המדובר במי ששאיפותיו נורמטיביות ועיניו נשואות להשתלב במעגל העבודה בתחום האבטחה כפי שנכתב בתסקיר שירות המבחן. יש משקל לכוונה של הנאשם להשתלב בתחום הביטחון. הדברים אמורים ביתר שאת לגבי מי שאין לו מקצוע או פוטנציאל להשכלה גבוהה, שהיה **חייל קרבי, והתנדב** לשירות הצבאי. נוכח האמור, הרי שכיוון זה הינו **כיוון תעסוקה מוחשי עבורו**, למרות שטרם מצא מסגרת מתאימה לכך. כמו כן המלצת שירות המבחן מקבלת משקל נכבד בהתייחס לנאשמים צעירים, כל שכן כלפי נאשמים צעירים נורמטיביים ונעדרי עבר פלילי. להרשעה בדין עלולה להיות השפעה קשה על עתידו בכל הנוגע לאפשרות חידוש רישיון הנשק שלו והשתלבות בעבודה בתחום הביטחון.

25. בהקשר זה יצוין כי **הגדלת היקף שעות השל"צ**, מעבר למומלץ על ידי שירות המבחן, בשים לב ל**ימי המעצר** שחווה הנאשם, מאזנת את רכיב הגמול ומקלה על ההימנעות מהרשעה. באשר ל**רכיב הפיצוי**, הרי שלא הוכח נזק מוחשי למתלונן או לפעוטה, מלבד בהלת רגע שאינה זדונית. לפיכך, יש להסתפק בפיצוי סמלי בסך 1,000 ₪.

סיכום ותוצאה

26. לאור האמור, על העונש הראוי לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, לשקף את חומרת המעשה כפי שתואר לעיל ואת מידת אשמו, כמו גם את העובדה שהמשקל המצטבר של הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, מטות את הכף לעבר צדו התחתון של מתחם הענישה. כך, מבלי לסטות ממתחם הענישה, ניתן בנסיבות העניין לאמץ את המלצת שירות המבחן, להטיל ענישה מוחשית מחד גיסא, אך כזו אינה כוללת מאסר בפועל (לאחר שהייה מספר ימים במעצר) מאידך גיסא, וכך ניתן וראוי אף לבטל את ההרשעה, על מנת להקל על השיקום העתידי.

27. נוכח האמור לעיל, אני **מבטל את הרשעת הנאשם** ודן אותו לעונשים הבאים:

- א. אני מצווה על הנאשם **לבצע 200 שעות עבודה לתועלת הציבור** על פי תכנית שיתווה שירות המבחן, אשר תוגש לאישור בית המשפט תוך 60 יום. העבודות יבוצעו תוך שנה. הנאשם מוזהר כי אם לא יבצע את העבודות או לא ישתף פעולה בהכנת התכנית, ניתן לבטל הצו, להרשיעו ולהטיל עליו עונש אחר, כפרי רוע מעלליו.
- ב. בהתאם לסמכותי מכוח סעיף 35 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], הנני **פוסל את הנאשם בפועל מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה** החל מהיום לתקופה של **10 חודשים** שיימנו מהיום. אולם, הפסילה כאמור לא תחול על כלי רכב חקלאיים הפועלים בשטחים חקלאיים, בשטח עבודתו של הנאשם ובמסגרתה בלבד.
- ג. 10 חודשי **פסילה על-תנאי מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה**, לבל יעבור הנאשם במשך שנתיים מהיום העבירה בה נדון.
- ד. הנאשם ישלם **פיצוי למתלונן, בסך 1000 ₪**, תוך 45 יום מהיום. התביעה תעביר את פרטי המתלונן למזכירות בית המשפט.

ניתן היום, א' אייר תשע"ד, 01 מאי 2014, בנוכחות הנאשם, סנגורו עו"ד ותד, והתובעת עו"ד אמויאל.